

Συλλογή της Νομολογίας

cotfaancje Απόφαση του Δικαστηρίου (έκτο τμήμα) της 14ης Σεπτεμβρίου 2016 –

Ori Martin και SLM κατά Επιτροπής

(Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-490/15 P και C-505/15 P)¹

«Αίτηση αναιρέσεως — Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Ευρωπαϊκή αγορά του προεντεταμένου χάλυβα — Πρόστιμα — Υπολογισμός του ύψους των προστίμων — Κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 — Άρθρο 23, παράγραφος 2 — Τεκμήριο πραγματικής ασκήσεως καθοριστικής επιρροής από τη μητρική εταιρία στη θυγατρική — Κατευθυντήριες γραμμές του 2006 για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων — Αρχή της μη αναδρομικότητας — Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Άρθρο 47 — Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής εντός εύλογης προθεσμίας — Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων — Άρθρο 41 — Δικαίωμα να εξετάζονται οι υποθέσεις εντός εύλογης προθεσμίας»

1. *Αναίρεση — Λόγοι — Ανεπαρκής αιτιολογία — Δυνατότητα του Γενικού Δικαστηρίου να στηριχτεί σε έμμεση αιτιολογία — Επιτρέπεται — Προϋποθέσεις (Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρα 36 και 53, εδ. 1) (βλ. σκέψη 36)*
2. *Αναίρεση — Αρμοδιότητα του Δικαστηρίου — Αμφισβήτηση, για λόγους επιείκειας, της εκτιμήσεως του Γενικού Δικαστηρίου ως προς το ύψος των προστίμων που έχουν επιβληθεί σε επιχειρήσεις οι οποίες παρέβησαν τους κανόνες ανταγωνισμού της Συνθήκης — Αποκλείεται — Αμφισβήτηση της εκτιμήσεως αυτής για λόγους αναγόμενους σε παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας — Επιτρέπεται (Άρθρο 261 ΣΛΕΕ· Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 58, εδ. 1· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 31) (βλ. σκέψεις 38-41)*
3. *Πράξεις των οργάνων — Αιτιολογία — Υποχρέωση αιτιολογήσεως — Περιεχόμενο — Απόφαση περί επιβολής προστίμων λόγω παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού η οποία αφορά πλείονες αποδέκτες — Καταλογισμός των πρακτικών θυγατρικής στη μητρική εταιρία της — Απόφαση η οποία στηρίζεται αποκλειστικά στο μαχητό τεκμήριο πραγματικής ασκήσεως καθοριστικής επιρροής (Άρθρα 101 ΣΛΕΕ και 296 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 55, 56)*
4. *Αναίρεση — Λόγοι — Υποχρέωση του αναιρεσείοντος να αμφισβητήσει με συγκεκριμένο τρόπο ορισμένο σημείο της συλλογιστικής του Γενικού Δικαστηρίου — Ασαφής λόγος αναιρέσεως — Απαράδεκτο (Άρθρο 256 ΣΛΕΕ· Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 58, εδ. 1· Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου, άρθρο 169 § 2) (βλ. σκέψεις 57, 58)*

¹ — EE C 406 της 7.12.2015.

5. *Ανταγωνισμός — Κανόνες της Ένωσης — Παραβάσεις — Καταλογοισμός — Μητρική εταιρία και θυγατρικές — Ενιαία οικονομική οντότητα — Κριτήρια εκτιμήσεως — Τεκμήριο ασκήσεως καθοριστικής επιρροής εκ μέρους της μητρικής εταιρίας επί των θυγατρικών της που της ανήκουν κατά 100 % — Μαχητό τεκμήριο — Υποχρεώσεις προς προσκόμιση αποδείξεων βαρύνουσες την εταιρία η οποία επιθυμεί να ανατρέψει το τεκμήριο αυτό (Άρθρο 101 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 59-61, 64, 65)*
6. *Αναίρεση — Λόγοι — Εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών — Απαράδεκτο — Έλεγχος από το Δικαστήριο της εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων — Αποκλείεται, πλην της περιπτώσεως παραμορφώσεως του περιεχομένου τους — Λόγος που αφορά παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων — Υποχρέωση επακριβούς προσδιορισμού των παραμορφωθέντων στοιχείων και αποδείξεως των σφαλμάτων αναλύσεως που οδήγησαν στην παραμόρφωση αυτή (άρθρο 256 § 1, εδ. 2, ΣΛΕΕ· Οργανισμός του Δικαστηρίου, άρθρο 58, εδ. 1· Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου, άρθρο 168 § 1, στοιχείο δ') (βλ. σκέψεις 62, 63, 68, 70)*
7. *Ανταγωνισμός — Απόφαση εφαρμογής των κανόνων ανταγωνισμού — Δικαστικός έλεγχος — Περιεχόμενο — Έλεγχος νομιμότητας τόσο ως προς τα νομικά όσο και ως προς τα πραγματικά ζητήματα (Άρθρο 101 ΣΛΕΕ και 263 ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψεις 66, 67, 109)*
8. *Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης — Αρχές — Μη αναδρομικότητα των ποινικών διατάξεων — Πεδίο εφαρμογής — Πρόστιμα που έχουν επιβληθεί λόγω παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού — Εμπίπτουν — Παράνομος χαρακτήρας της εφαρμογής των κατευθυντηρίων γραμμών για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων επί παραβάσεως προγενέστερης της θεσπίσεώς των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών — Προβλέψιμος χαρακτήρας των τροποποιήσεων που επέφεραν οι κατευθυντήριες γραμμές (Κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 23· Ανακοίνωση 2006/C 210/02 της Επιτροπής) (βλ. σκέψεις 82-91)*
9. *Ανταγωνισμός — Πρόστιμα — Ύψος — Καθορισμός — Υποχρέωση της Επιτροπής να ακολουθήσει την προγενέστερη πρακτική της όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων — Δεν υφίσταται — Αύξηση της τάξεως μεγέθους των προστίμων — Επιτρέπεται (Άρθρο 101 ΣΛΕΕ· κανονισμός 1/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 23 § 2) (βλ. σκέψεις 92, 93)*
10. *Αναίρεση — Λόγοι — Έλεγχος από το Δικαστήριο της εκτιμήσεως του Γενικού Δικαστηρίου ως προς το κατά πόσον ήταν αναγκαίο να συμπληρωθούν τα στοιχεία που είχε στη διάθεσή του — Αποκλείεται, πλην της περιπτώσεως παραμορφώσεως του περιεχομένου των στοιχείων αυτών (Άρθρο 256 § 1, εδ. 2, ΣΛΕΕ) (βλ. σκέψη 108)*
11. *Ένδικη διαδικασία — Διάρκεια της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασίας — Εύλογη διάρκεια — Διαφορά σχετική με την ύπαρξη παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού — Υπερβάση της εύλογης διάρκειας — Συνέπειες — Εξωσυμβατική ευθύνη για τη διαπίστωση της οποίας μπορεί να ασκηθεί αγωγή αποζημιώσεως (Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 47, εδ. 2) (βλ. σκέψεις 116-121)*

12. *Αναίρεση — Λόγοι — Λόγος που στηρίζεται στην παράλειψη του Γενικού Δικαστηρίου να εξετάσει συγκεκριμένο λόγο της προσφυγής — Λεπτομερείς κανόνες διατυπώσεως (Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου, άρθρο 168 § 1, στοιχείο δ') (βλ. σκέψη 138)*

Διατακτικό

Το Δικαστήριο αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει τις αιτήσεις αναίρέσεως στις υποθέσεις C-490/15 P και C-505/15 P.
- 2) Καταδικάζει την Ori Martin SA στα δικαστικά έξοδα στην υπόθεση C- 490/15 P.
- 3) Καταδικάζει τη Siderurgica Latina Martin SpA (SLM) στα δικαστικά έξοδα στην υπόθεση C-505/15 P.